

**Innovaatioiden edistäminen osana kuntien
elinvoimatyötä**

Uuden hallituksen innovaatiopolitiikka

Kuntamarkkinat 11.9.2019

Mika Pikkarainen

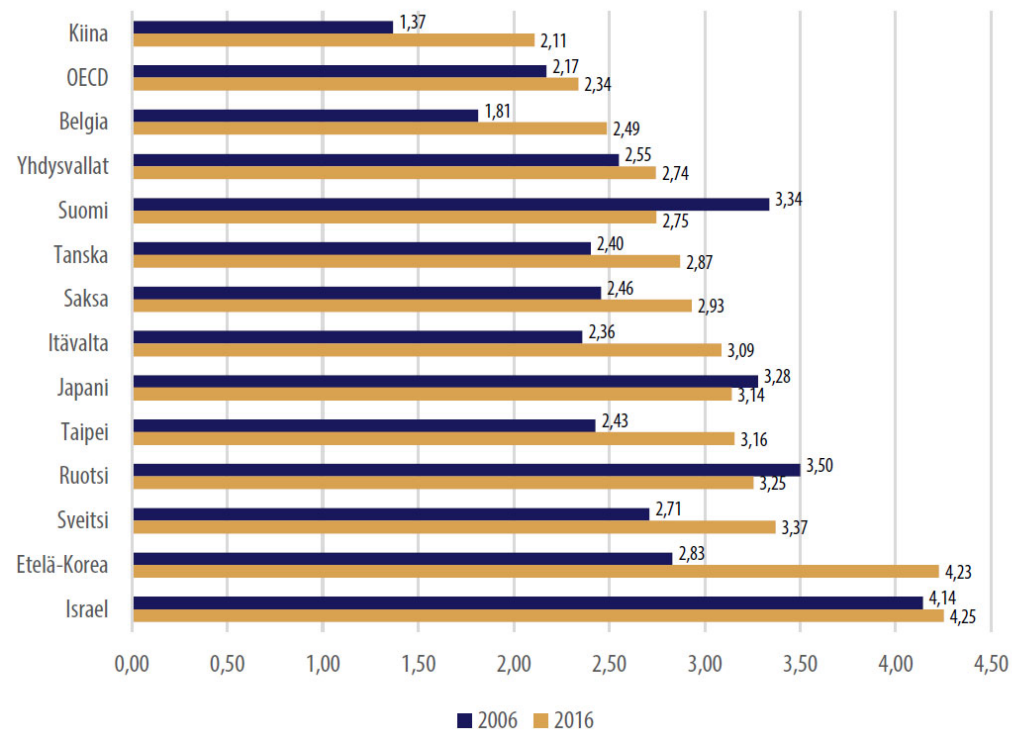
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Innovaatiopolitiikan haasteita

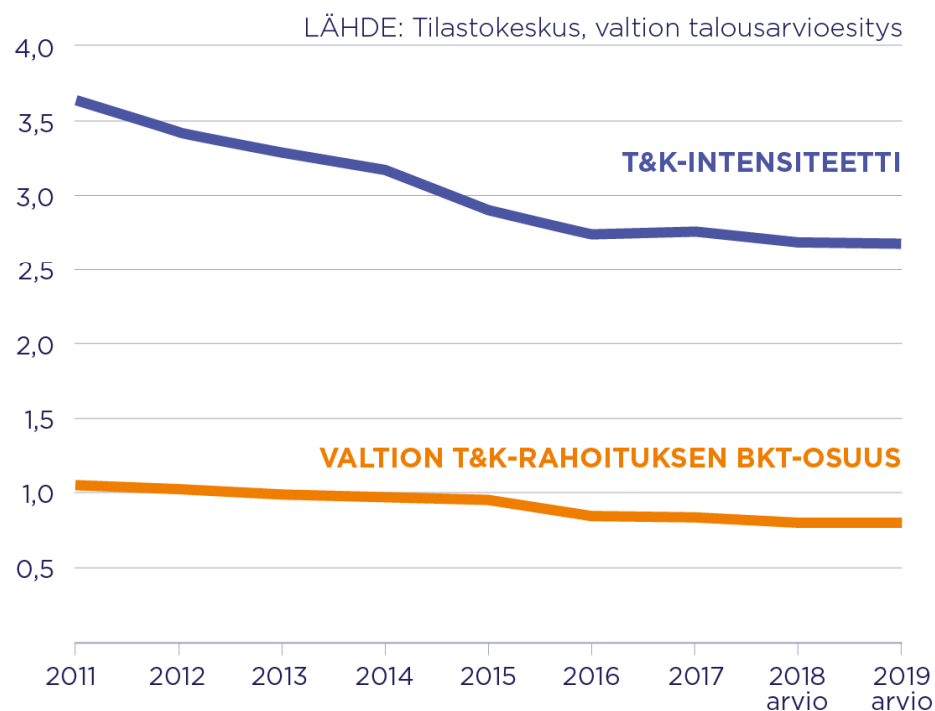
- 1. Kasvua tavoittelevia yrityksiä on vähän.**
- 2. Panostukset osaamiseen ja t&k ja innovaatiotoimintaan ovat vähentyneet.**
- 3. Tutkimuksen ja yritysten yhteistyö on hiipunut ja siirtymässä ulkomaille.**
- 4. Markkinoille täysin uusia innovaatioita ja markkinoita muuttavia syntyy liian vähän.**
- 5. Uusia innovaatiomenetelmiä ei hyödynnetä riittävästi.**
- 6. Globaalien ja yhteiskunnallisten haasteiden liiketoimintapotentiaalin hyödyntäminen edellyttää useiden toimijoiden ja hallinnon yhteistyötä ja toimintatavat puuttuvat.**
- 7. Osaamisvaje ja osaamisen jatkuva kehittäminen.**
- 8. Innovaatioympäristön pitäminen kansainvälisesti houkuttelevana.**

T&k-menot suhteessa BKT:hen 2006 ja 2016: Suomen sijoitus pudonnut 3. sijalta 10. sijalle

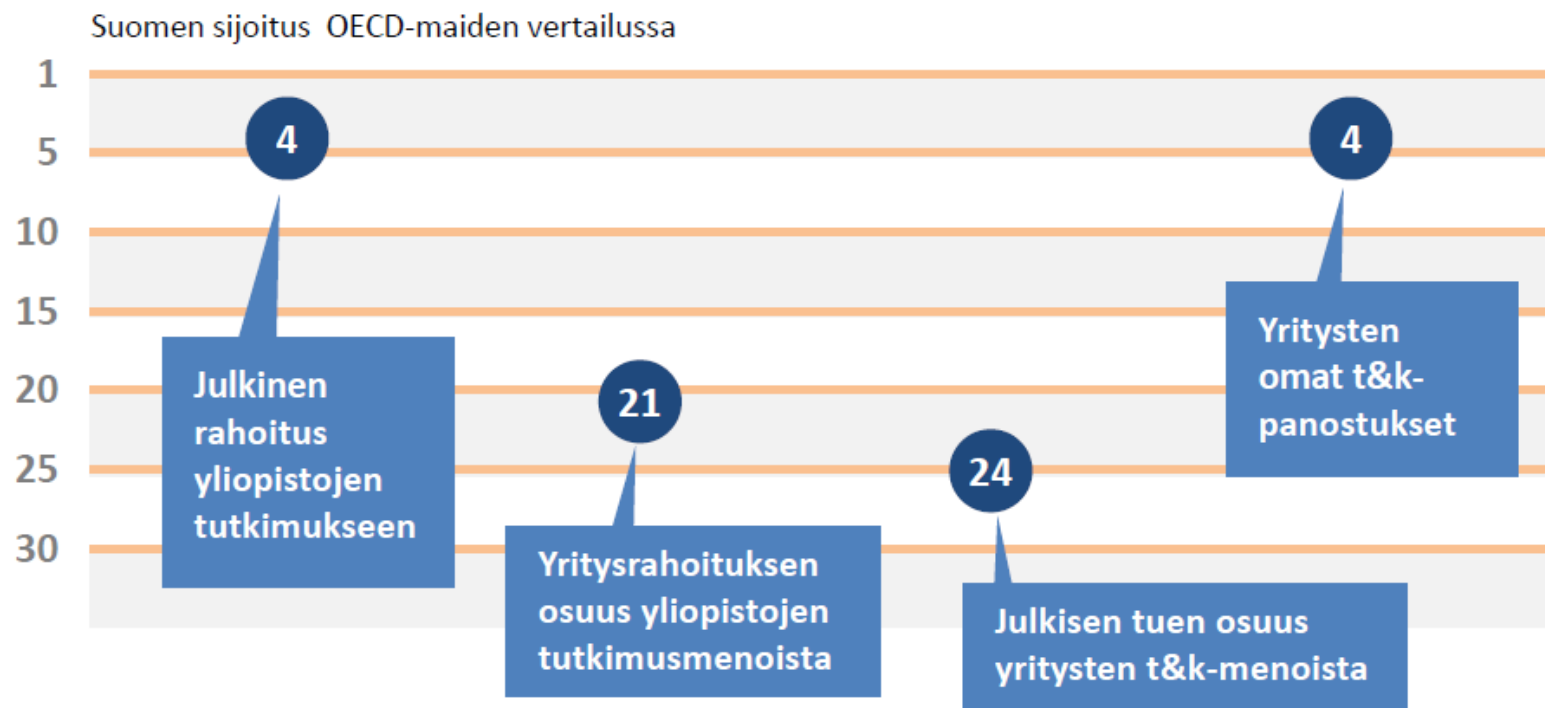

Suomen t&k-intensiteetti ja valtion t&k-rahoituksen bkt-osuus vuosina 2011-2019 | prosenttia

Vuosien 2018 t&k-luvut ovat Tilastokeskuksen tietoja. Vuoden 2019 kohdalla valtion t&k-rahoituksen määrä perustuu TAE:sta saatuun arvioon ja t&k:n kokonaismenojen osalta oletukseen, että yritysten t&k kasvaa yhtä paljon kuin vuosina 2017 ja 2018 ja että julkinen rahoitus kasvaa TAE2019:n esitysten mukaisesti. Vuosien 2018-2019 bkt-volyymit perustuvat VM:n arvioon.

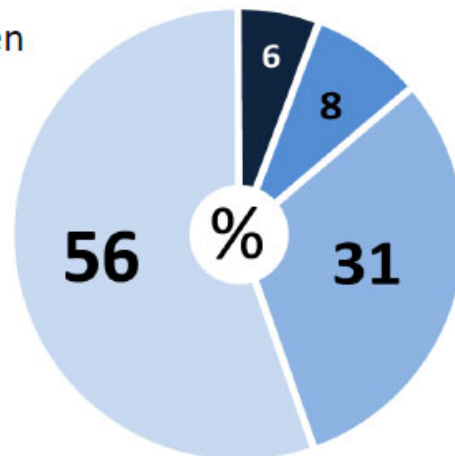
Suomen innovaatiopanostusten poikkeuksellinen profiili

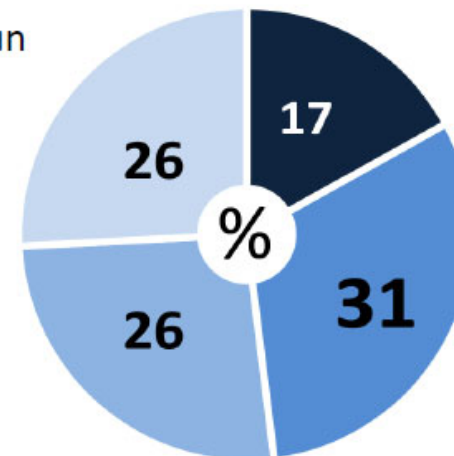
Suomalaisten yritysten t&k-panokset keskittyvät uusien avausten sijasta tuoteparannuksiin

suomalaisten
yritysten
keskiarvo

kv. vertailun
paras
neljännes

- Globaalisti uudet innovaatiot
- Yritykselle uudet tuotannonalat

- Laajennukset yrityksen nykyisiin tuotannonaloihin
- Nykyisten tuotteiden kehittäminen

11

Lähde: Synergy Group Europe SGE Ltd

Miksi TKI-rahoitusta pitää lisätä?

- Tarvitaan innovaatioita, jotka lisäävät tuottavuutta ja uudistavat taloutta
- Suomi ei voi kilpailla kustannuksilla vaan laadulla
- Tarvitaan uskottavat ja kilpailukykyiset voimavarat – kohti neljää prosenttia suhteessa BKT:hen
- Rahoituksen lisäyksen pitäisi ensivaiheessa kohdistua soveltavaan tutkimukseen ja tutkimustulosten saattamiseen markkinoille, koska siellä aikaisemmat leikkaukset ovat olleet suurimpia.
- Neljän prosentin tavoite ei tule toteutumaan, jos yrityksiä ei saada investoimaan lisää tki-toimintaan.

HALLITUSOHJELMA

Hiilineutraali Suomi | Elinvoimainen Suomi | Luottamus ja tasa-arvoiset työmarkkinat | Osaaminen, sivistys ja innovaatiot

TEM:N PITKÄN AIKAVÄLIN PAINOPISTEET

Innovaatiopolitiikan
uudistaminen

Toimivat markkinat
ja kilpailullisuuden
edistäminen

Työllisyyttä ja elinkeino-
toimintaa tukevan toiminta-
ympäristön luominen

Kaupunkien ja
alueiden rooli
kasvun ajureina

Energiateknologian
kehittäminen ja sen kansain-
välistymisen edistäminen

BUSINESS
FINLAND

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

energiasvasto

FINNVERA

GTK

HUOLTOVARMUUSKESKUS

KKV Kilpailu- ja
kuluttajavirasto

TE-palvelut
gärnster i services

PRH PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

TESI

tukes
turvallisuus- ja kemikaalivirasto

VTT

v. 2035 | 75% | 4%

Taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä kasvu

#kasvukonserni

OSAAVA JA OSALLISTAVA SUOMI

-Elinvoimainen Suomi

- Suomeen luodaan **kestävän kasvun strategia**, joka tähtää elinkeinorakenteen monipuolistumiseen, tuottavuuden paranemiseen, viennin kasvuun, yritysten uudistumiseen ja toimintaedellytysten vahvistumiseen, sekä kansainvälisten miljardiluokan ekosysteemien syntyyn, joiden myönteiset vaikutukset heijastuvat koko maahan
- Valmistellaan **viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelma 2030**
- **Ekosysteemit** kestävän kasvun moottoreina – Suomeen syntyy uusia miljardiluokan ekosysteemejä sekä nykyiset ekosysteemit vahvistuvat
- Laaditaan **tiekartta TKI-panostusten nostamiseksi** neljään prosenttiin BKT:sta ja Suomen kehittämiseksi maailman parhaaksi innovaatio- ja kokeilu ympäristöksi
- Kiinnittymällä kansainvälisiin kysyntävetoisiin ekosysteemeihin yritykset, tutkimuslaitokset ja korkeakoulut ja muut oppilaitokset luovat yhteistyössä uutta liiketoimintaa ja huippuluokan innovaatioita

OSAAVA JA OSALLISTAVA SUOMI

-Elinvoimainen Suomi

- Yli alue- ja toimialarajojen rakentuvat ekosysteemit ja elinkeinoille myönteinen toimintaympäristö sekä hyvä saavutettavuus ja toimivat palvelut mahdollistavat kiinnittymisen kasvuun kaikkialla Suomessa
- Alueelliset sopimuskokonaisuudet ovat osa Suomen ekosysteemipolitiikan ja kasvuohjelman kokonaisuutta
- **Yliopistokaupunkien kanssa** luodaan erilliset ohjelmat/**sopimukset** julkisen ja yksityisen TKI-rahoituksen strategisesta kohdentamisesta globaalisti kilpailukykyisten **ekosysteemien vahvistamiseksi**
- Turvataan korkeakoulutuksen kehittämistä jokaisessa maakunnassa. Tämä tukee alueellista erikoistumista ja kiinnittymistä globaaleihin ekosysteemeihin
- Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä ja kehitetään sitä kautta palveluja, luodaan kasvua ja mahdollistetaan referenssimarkkinoiden kehittymistä, tavoitteena 10% julkisista hankinnoista
- Tehdään seutukaupunkiohjelma ja tuetaan seutukaupunkien yhteistyötä

OSAAVA JA OSALLISTAVA SUOMI

-Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi

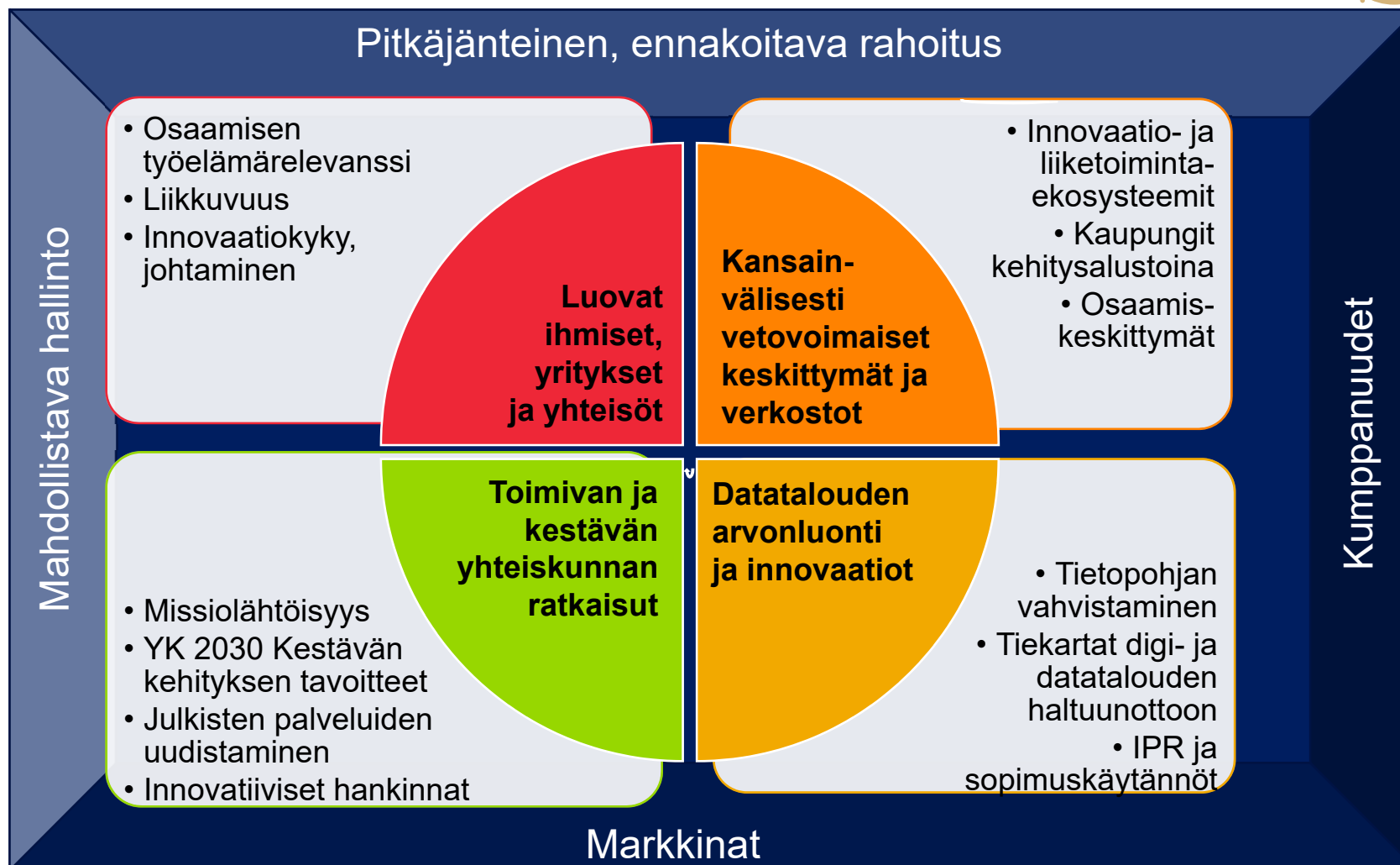

- Luodaan nykyisten toimintamallien pohjalta edellytyksiä eri puolilla Suomea toimiville korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten muodostamille **osaamiskeskittymille**
- Edistetään Suomen houkuttelevuutta kansainvälisten sekä kotimaisten yritysten tutkimus- ja kehitystoiminnan sijoitusmaana
- Vahvistetaan suomalaisen tutkimus- ja tiedeyhteisön kansainvälistä kilpailukykyä ja vetovoimaa panostamalla tutkimusympäristöihin ja tutkimusinfrastruktuureihin

Kestävän kasvun strategian välineitä

Innovaatiopolitiikan painopistealueita

Globaalit haasteet ja teknologiamurrokset innovaatiotoiminnan ajurina

Isoja ongelmia, joiden ratkaisussa innovaatiot tärkeässä roolissa. **TARJOAA MAHDOLLISUUKSIA YRITYKSILLE JA KUNNILLE.**

Dia 14

T3

tähän vielä uusi ilmiö "kaupungistuminen"

TEM\temvilenki1; 14.11.2018

Osaamiskeskittymät ja ekosysteemit

- **Keskittymät ja temaattiset innovaatioverkostot (ekosysteemit)**
 - Paikalliset kumppanuudet strategisten kärkeiden kehittämiseksi (PPP)
 - Verkostot luovat perustan temaattiselle, kaupunkien ja alueiden omaa osaamista täydentävälle yhteistyölle kansallisesti ja kansainvälisesti
 - Kootaan kansallisesti ja kansainvälisesti parhaat toimijat yhteen:
 - uusien innovatiivisten ratkaisujen aikaansaamiseksi
 - osaamisen ja teknologian siirtämiseksi (ml. EU:n Digital Innovation Hubs)
 - paikallisten ratkaisujen skaalaamiseksi globaaleille markkinoille
 - hyvien käytäntöjen ja kokemusten levittämiseksi
 - EU:n Horisontti Europe rahoituksen hyödyntämiseksi
- **Isot pilotit – kaupunkikehityshankkeet**
 - Kehitysalustat uusien liiketoimintaekosysteemien vauhdittamiseksi (fyysiset ja/tai digitaaliset)
 - Toteuttavat laaja-alaisesti kansallisia innovaatiopoliittisia tavoitteita uusien innovatiivisten ratkaisujen aikaansaamiseksi (esim. isot investoinnit ja IJH:t edelläkävijämarkkinoina, startup-yhteisöt, testialustat ja tutkimuksen kaupallistaminen)
- **Innovatiiviset hankinnat**

Valtion ja kaupunkien väliset kumppanuudet innovaatiopolitiikan näkökulmasta

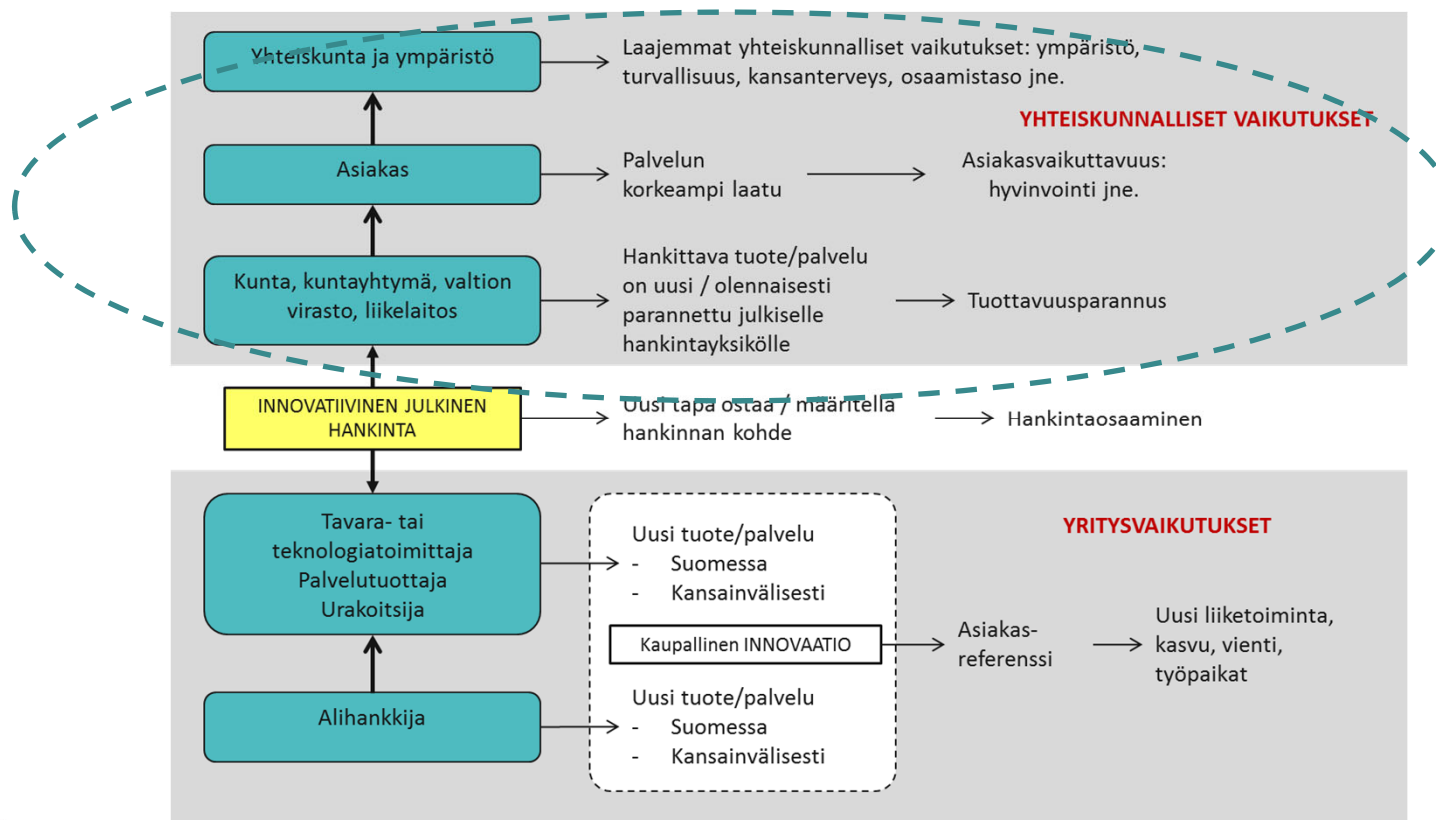

- Kohteena yliopistokaupungit
- Toteuttavat osaltaan hallituksen kestävän kasvun strategiaa
- Luovat alustan kaupunkien ja valtion väliselle nykyistä tiiviimmälle vuoropuhelulle

Sopimuksissa kaupungit toimivat

- Alustana elinkeinoelämän, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen yhteistyön vahvistamiseksi
- Yksittäisten hankkeiden kehitys- ja kokeiluympäristönä
- Osaamiskeskittyminä, jotka pystyvät houkuttelemaan kansainvälisiä investointeja ja osaajia Suomeen
- Edelläkävijöinä digitaalisten sekä vähähiilisten ja resurssitehokkaiden yhdyskuntien rakentamisessa tarjoten elinkeinoelämälle uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- Edelläkävijämarkkinoina (investoinnit ja innovatiiviset hankinnat välineinä)

Hankinnoilla on välittömiä tuotoksia laajempia yhteiskunnallisia ja yritysvaikutuksia

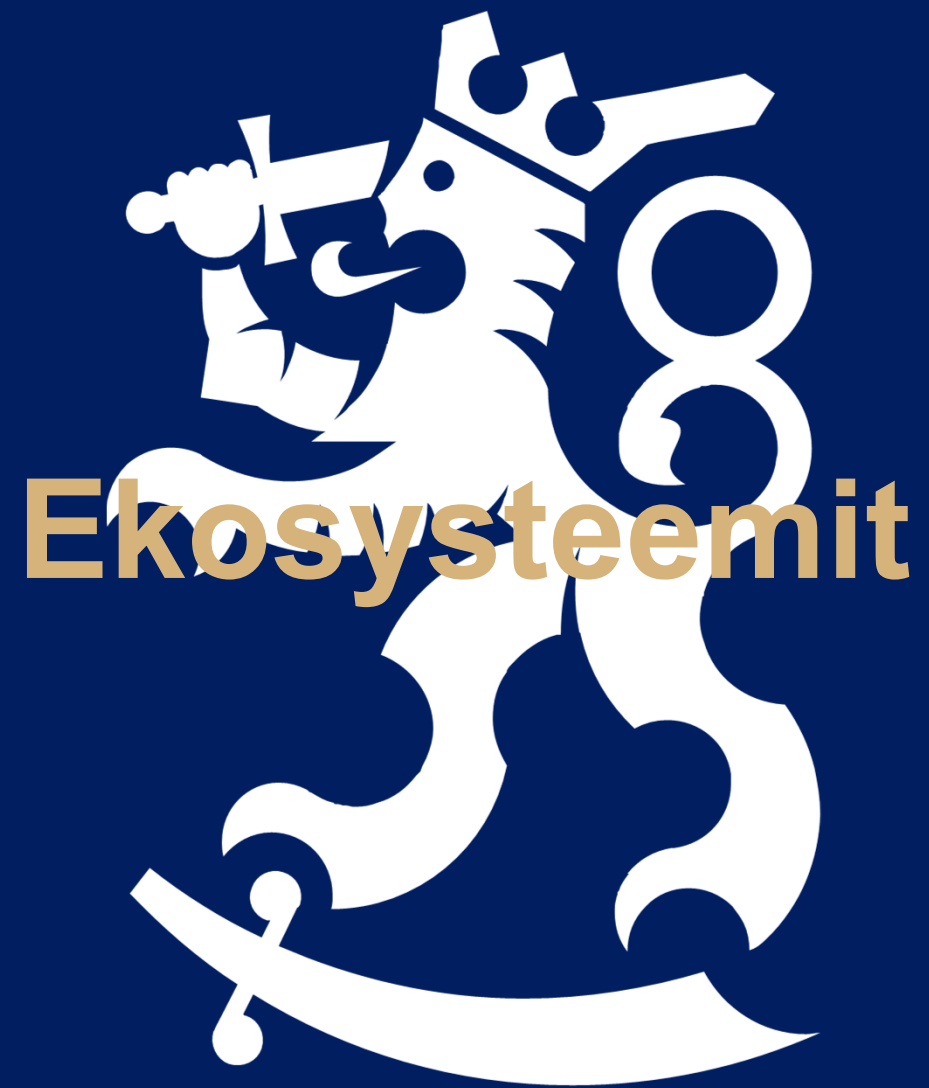

Odotukset kunnille

- Sitoutumista ja rohkeutta kokeilla uudenlaisia tapoja ja hakea uusia ratkaisuja yhdessä toisten kuntien ja yritysten kanssa
- Kannustetaan hyödyntämään KEINOn palveluita (esim. kehittäjäryhmät ym. osaamisen sparraus, yms.). 10% innovatiivisten hankintojen tavoitetta ei hallituskauden kuluessa saavuteta ilman kuntia!
- Hankintojen vaikuttavuuden johtamisen kehitysohjelman haku 30.9 mennessä:

<https://www.hankintakeino.fi/fi/hankintaosaamisen-kehittaminen/julkisten-hankintojen-opetusta-ja-tutkintotarjonta-suomessa/hankintojen-vaikuttavuuden-johtamisen-kehitysohjelma>

Ekosysteemi on kumppanuuteen perustuva yhteistyöverkosto

- Se on yhteistyömalli, joka tuo yhteen yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja rahoittajat vauhdittamaan innovaatioita, uutta liiketoimintaa ja uusia ratkaisuja asukkaiden hyvinvoinnin parantamiseksi.
- Ekosysteemi tarjoaa ainutlaatuisia kehitys-, pilotointi- ja testiympäristöjä tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen sekä asiantuntemusta ja tarvittaessa kontakteja uusimman tiedon ja osaamisen lähteille
- Innovaatioekosysteemit ovat välttämättömiä, koska haasteet ja ratkaisut ovat niin monimutkaisia ja systeemisiä, etteivät toimijat yksinään voi luoda menestyksekkäitä liiketoiminnan sovelluksia tarvittavassa ajassa. Liiketoimintaekosysteemissä toimijat yhdessä etsivät kokonaisratkaisuja asiakkaille yhdistämällä verkoston kumppanien erilaista osaamista
- Toiminta on organisoitua ja pitkäjänteistä perustuen yhteiseen kunnianhimoiseen visioon ja tavoitteisiin

Suomen tulee olla maailman paras ympäristö yhteistyöhön - innovaatioekosysteemit maailmankartalle kunnianhimoisilla ja pitkäjänteisillä panostuksilla

Smart Otaniemi is an innovation ecosystem that connects experts, organisations, technologies and pilot projects. It brings the building blocks of a smart future together. Here, we're working on world changing ideas for smart energy that will be both sustainable and commercially successful.

